

Asia: VN/20525/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

North European Oil Trade Oy (NEOT) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto luonnokseen hallituksen esitykseksi uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain 5 §:n muuttamisesta.

NEOT on merkittävä Itämeren alueella toimiva itsenäinen polttoainehankintayhtiö, jonka omistavat St1 ja SOK. NEOT toimittaa polttoaineita St1-, ABC- ja Shell-ketjujen asemille, lämmitysöljyasiakkaille sekä ilmailun ja merenkulun käyttöön Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa vuosittain noin seitsemän miljardia litraa. NEOT:n markkinaosuus liikenteeseen jaelluista polttoaineista on Suomessa yli 40 %. NEOT toimii valmisteverorajapinnassa ja on näin ollen jakeluvelvoitelain alainen toimija.

Luonnoksessa esitetään muutoksia voimassa olevaan jakeluvelvoitelakiin niin, että yleistä velvoitetasoa alennetaan nykyisin 28 prosentista 13,5 prosenttiin vuonna 2024 ja niin kutsuttu kehittyneiden biopolttoaineiden alavelvoite alennetaan 4 prosentista 2 prosenttiin vuonna 2024 ja 4 prosentista 3 prosenttiin vuonna 2025. Näiden muutosten lisäksi tehdään tekninen muutos koskien REDII-direktiivin vajavaista toimeenpanoa korkean maankäyttömuutosriskin omaavien raaka-aineiden kieltämiseksi vuoteen 2030 mennessä.

KEHITTYYNEIDEN BIOPOLTTOAINEIDEN INVESTOINTIYMPÄRISTÖN TURVAAMINEN TÄRKEÄÄ

NEOT ei vastusta luonnoksessa esitettyä jakeluvelvoitteen yleisvelvoitteen laskua ja pystyy sopeuttamaan hankinta- ja jakelutoimintaansa muutoksen vaatimalla tavalla.

Kehittyneiden biopolttoaineiden alavelvoitteen alentamisen osalta haluamme kuitenkin tuoda esiin sen heikentävät vaikutukset kehittyneiden polttoaineiden investointiympäristöön. Alavelvoitteen alentaminen vaikuttaa suoraan kehittyneiden biopolttoaineiden ja biokaasun investointivarmuuteen eikä alavelvoitteen alentamisella saavuteta juurikaan hinnanalennusta verrattuna yleisvelvoitteen laskulla saavutettavaan alenemaan.

Erityisesti kotimaiset kehittyneiden biopolttoaineiden ja biokaasun tuotantolaitoshankkeet joutuisivat alavelvoitteen tason alentamisen takia arvioimaan uudestaan hankkeiden kannattavuutta lopputuotteen kysynnän vähentyessä. Jakelijan näkökulmasta on mahdollista, että velvoitetason laskun myötä lisävelvoitteen täyttö jopa kallistuu, jos nyt osa vireillä olevista biokaasuhankkeista peruutetaan ja tulevaisuudessa tarjonta on suunniteltua niukempaa. Tästä syystä olisi suotuisaa pitää kehittyneiden biopolttoaineiden velvoitetaso nykyisen lain mukaisella käyrällä, jotta toimijat pystyvät täyttämään kustannustehokkaasti liikenteen päästövähennys ja RED-direktiivin tavoitteita vuoteen 2030 mennessä.

JAKELUVELVOITTEEN YLITÄYTÖN JOUSTOT MYÖS VUODELLE 2025

NEOT esittää, että jakeluelvelvoitelakiin lisätään jo tässä vaiheessa mahdollisuus siirtää vuoden 2024 ylitäyttöä täysimääräisesti vuoteen 2025.

Perusteena tälle muutokselle on jakeluelvelvoitteen kustannustehokkaan täytön mahdollistaminen muuttuneessa lainsäädäntöympäristössä. Orpon hallitusohjelma valmistui toimialan kannalta liian myöhään kesällä 2023 ja biopolttoainehankinnat vuodelle 2024 oli jo aloitettu. Vuoden 2024 hankinnat oli tehty perustuen voimassa olevaan lainsäädäntöön olettaen velvoitetason nousevan 28 prosenttiin.

Täysimittainen ylitäytön joustomahdollisuus vuosien 2024 ja 2025 välillä mahdollistaisi jakeluelvelvoitteen täytön optimoinnin kustannustehokkaasti. Kustannus jakeluelvelvoitteen täytöstä olisi siis pienempi ilman vaikutusta saavutettaviin päästövähennyksiin.

TOIMIALA MUKAAN REDIII ja HALLITUSOHJELMAN TOIMEENPANOON

Hallitusohjelman ja REDIII-direktiivin suunnitellussa toimeenpanon valmistelussa on tärkeää osallistaa vahvasti ja hyvissä ajoin toimialan toimijoita, jotta lakimuutosten todelliset vaikutukset pystytään arvioimaan kattavasti. Toimialan toimijoiden osallistaminen olisi erityisen tärkeää esimerkiksi hallitusohjelmaan kirjatun jakeluelvelvoitteen joustomekanismin osalta. Toimialan toimijoilla on ainutlaatuista näkemystä siitä, millaisilla reunaehdoilla joustomekanismimarkkina

lähtee aidosti toimimaan halutulla tavalla. Toimijoiden osallistaminen valmistelun mahdollisimman aikaisessa vaiheessa on kriittisen tärkeää, jotta toimijoilla on mahdollisuus sopeuttaa toimintaansa vaadittavassa aikataulussa.

Lisätiedot:

Vilhartti Hanhilahti

Yhteiskuntasuhdepäällikkö

Hämäläinen Simon
North European Oil Trade Oy